

дні екологічні та кліматичні процеси змушують нас подивитися на середовище і як наслідок на архітектуру з іншого боку. Ми розробляємо екологічне житло, використовуємо екологічні матеріали для будівництва, які не порушували б і без того крихкий стан нашого клімату. У деяких ділянках нашої планети кліматичні зміни відчуються дуже гостро, урагани і повені, спека і холод - все це позначається не тільки на людях, а й на архітектурних об'єктах. У містах розташованих в зоні формування або на шляху циклонів, підземні притулки врятували багато тисяч життів. У цих районах у кожній сім'ї є підземне укриття, яке раз за разом рятує їх від руйнівної сили стихії. Такі ж укриття будуть необхідні в разі стрімкого похолодання, повені та інших природних катастрофах, змінювалася б тільки специфіка підземних укриттів. Не на останньому місці стоїть питання зберігання ресурсів, виробництва і розташування стратегічно важливих об'єктів.

РОЛЬ ФОРМУВАННЯ ВІЗУАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ ДЛЯ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ В СТРУКТУРІ СУЧАСНОГО МІСТА

С. П. ШКЛЯР,

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова (м. Харків, Україна)*

E-mail: svetlanashklyar1980@gmail.com

Якість середовища життєдіяльності (місць тривалого перебування) маломобільних груп населення визначається сукупністю кількох вимог, головними з яких більшість науковців визнають доступність, безпечність, комфортність та інформативність. Усі ці фактори є органічно взаємопов'язаними та взаємодоповнюючими, і зміна якогось із них (в позитивну чи негативну сторону) може вплинути на придатність предметно-просторового середовища в цілому для використання людьми з обмеженими можливостями.

Незважаючи на те, що вимога інформативності середовища у даному переліку наведена останньою, саме вона може значно змінити рівень доступності, безпечності та комфортності міського середовища.

Інформативність середовища забезпечують візуальні засоби інформації – носії інформації у вигляді помітних зором текстів, знаків, символів, світлових сигналів тощо.

В сучасному місті головною функцією візуальних комунікацій є забезпечення легкої і зручної орієнтації в просторі (середовищі): зменшення витрат часу на знаходження та візуально-психологічну (чи функціональну) ідентифікацію об'єкта, встановлення оптимального

маршруту руху. Другою за значущістю функцією системи візуальної комунікації є інформування населення про важливі події та запобігання небезпечним ситуаціям, регулювання поведінки людей. Третьою за значенням, але найпоширенішою, є функція надання інформації довідкового чи рекламного характеру.

Проте, коли йдеться про інвалідів та інших людей з обмеженими можливостями, засоби візуальної інформації повинні мати свої специфічні функції, зумовлені фізичними та психоемоційними особливостями людей даної категорії, та відповідні принципи розміщення в предметно-просторовому середовищі міста. До головних функцій засобів візуальної інформації, призначених для людей з обмеженими можливостями, необхідно віднести:

1) Виділення в міському середовищі об'єктів і просторів, доступних для маломобільних груп населення – акцентування за допомогою світлових чи звукових сигналів, кольору, графічного дизайну, логотипів тощо будівель, споруд та відкритих просторів, призначених для постійного чи тимчасового перебування інвалідів та інших людей з обмеженими можливостями;

2) Розмежування безпечних та потенційно небезпечних об'єктів і просторів – виявлення за допомогою засобів візуальної інформації меж доступних для маломобільних груп населення територій і об'єктів або акцентування просторів, які потребують особливої концентрації уваги.

Організація системи візуальних комунікацій для маломобільних груп населення має відбуватися згідно з такими принципами:

1) Принцип комплексності – формування системи візуальних комунікацій на всіх рівнях міського середовища (місто, район, вулиця чи площа, екстер'єр та інтер'єр будівель і споруд);

2) Принцип цільової спрямованості – пріоритетне розміщення в конкретній містобудівельній ситуації засобів візуальної інформації, спрямованих на певну категорію людей з обмеженими можливостями (наприклад, світлові чи кольорові знаки для людей з вадами слуху поблизу місць їх медико-соціальної реабілітації чи працевлаштування);

3) Принцип легкості сприйняття – візуалізація інформації і перетворення її зрозумілим чином до рівня швидкого сприйняття (за допомогою засобів статичної, динамічної чи інтерактивної інфографіки).

Середовище, організоване з урахуванням вище перерахованих функцій і принципів, буде для маломобільних груп населення доступним, безпечним та комфортним, суттєво підвищить якісний рівень життя, сприятиме їх соціалізації та суспільній активності.